

Adisababa Düştükten Sonra:

Başbette

FRANSA'NIN YOLU

Fransız sağları: "— Halk cephesi, harb demektir!" diyorlardı. Eger bir harb tehlikesi varsa, onun, hattâ her memleket için, sağda olduğuna şüphe yoktur. Henüz yeni fransız hükümetinin terkibi nasıl olacağını bilemiyoruz. Acaba sollar programlarını rahatça tatbik edecekler midir? Sena nasıl bir durum takıncaktır? Parlamento - dışının tahriklerine karşı, halk cephesi hükümetinin tedbirleri ne olacaktır?

Yeni seçim, Milletler Cemiyetinin yeni talii üzerinde karar verilmek üzere geldiği buhranlı günlerde cereyan etti. Fransanın kendi davaları ne kadar mühimse, kudretli Fransanın, hâlline yardım edeceği enternasyonal barış ve güvenlik davası da, kendisi ve herkes için o kadar ehemmiyetli olduğuna şüphe yoktur. Sağ gazetelerden çoğunun parolası, Milletler Cemiyetini tasfiye etmek, Fransayı eski ittifaklar nizamına doğru sürüklemektir. Halk cephesi ise, bu hususta vuzuhlu fikirlerle parlamentoya geliyor: Programda Milletler Cemiyetini, tecavüzü mendecek bir kudrete sahip kılmak; silahsızlanma teşebbüsüne tekrar başlanmak, harb endüstrisini devletleştirmek, gizli diplomasiyi bırakmak, Milletler Cemiyetinden çıkan devletleri tekrar cemiyete ve elbirliğine davet etmek vaidleri vardır. Solların bu vaidlerinde samimiyet söz götürmez.

Eğer habes harbinin acı tecrübesi, milletleri harb korkusu içinde, silanlanma yarışına ve hususi güvenlik ittifakları arama sevkedecek yerde, bu tecrübenin bir daha tekrar edilmemesine hizmet edecek hakiki, fili ve kolektif emniyet imkânları ve tedbirleri bulmağa meylettirecek olursa, fransız seçiminde halk cephesi zaferi, Avrupa ve dünya milletleri için hayırlı bir hâdise halini alacaktır.

Gazeteler, sol iktidarın fransız dış politikasında esaslı bir değişiklik yapmayacağını yazmaktadırlar. Fakat fransız dış politikasından bir takım tereddüleri gidermek bile, bugünkü şartlar içinde, esaslı bir değişiklik addolunabilir. Bir de Fransayı faşistleştirmek isteyenlerin kazandıklarını he saba katınız. Bunun fransız hürriyetine olduğu kadar, Avrupa sükunu için de zararlı olmayacağını kim temin edebilir?

Halk cephesinde birkaç senelik dayanışma ve durluk olursa, eğer bu cephe, tahriklerin ve menfi hareketlerin önüne geçmeye muvafak olursa, ve Fransa kudretini, enternasyonal barış davası hizmetinde kullanırsa, gittikçe artan bedbinliğin ortadan kalkıp, dünyayı harbsızlaştırma gayretlerinin tekrar meydan almasına imkân vermiş olacaktır.

Nasıl hiç bir tarafta ekonomi buhranının hal çareleri kapitalist cepheden gelmiyorsa, enternasyonal politikanın huzur ve emniyet buhranına da hal çaresi emperyalist cepheden gelemez.

Falih Rifki ATAY

Maliye teşkilâtı kanunu

Finans Bakanlığı teşkilât kanunu Bütçe Encümeninden geçmiş ve Kamutayın pazaritesi günü ruznamesine alınmıştır.

B. Musolini bir ingiliz gazetecisine zaferin İtalyayı tatmin ettiğini söyledi

Londra, 6 (A.A.) — Musolini, Deyli Meyl gazetecisinin hususi muhabiri "Vard Prays" a şunları söylemiştir:

— İtalya'nın Mısır'da hiç bir gözü olmadığı gibi ne Südanda, ve ne de Filistin'de hiç bir menfaati yoktur. Size söz veriyorum ki, İtalyanın sömürgecilikte hiç bir istediği kalmamıştır. Doğu Afrika zaferi İtalyayı tatmin edilmiş devletler arasında koymaktadır. Habeşistanın siyasi ve hukuki almyazısının tayini kalıyor. Hiç şüphe yok ki bütün ilgillilerin menfaati gereği yapılacak en iyi şey İtalya otoritesinin bütün Habeşistanda kurulmasıdır. Sulh metni romalı zihniyetinden ilham almalıdır. Topal bir sulh bahse mevzu olamaz. Dost memleketlerin ekonomik teşebbüslerine kapıyı kapamayacağız. Bu memleketler arasında tabii Büyük Britanya ve Fransa da vardır. Habeşistanı inkişaf ettirmek için mali kaynaklarımız milletler cemiyeti istatistiklerinin gösterdiğinden çok daha zengindir.

Belki de Ogaden'de daha ikinci derecede bazı askerî hareketler yapmak gerekecektir. Fakat ben şimdi gözlerimi Avrupanın vaziyetine çeviriyorum. Hâdiseler milletler cemiyetinin süratle tensiki lüzumunu bir kat daha acele ettirmektedir. İtalyanlar buna yardım etmeye hazırdır. Milletler cemiyeti mevcut olmalıdır ve olabilir de. Ancak vazifesi kudretiyle mütenasib kılınmalıdır.

İtalya garb devletleri arasında açık ve sarıh bir anlaşma husulüne her an hizmete hazırdır. Bu devletler nihayet

Amerika habes istilasını tanımayacak; Fransa ve İngilterenin ilhakı tanımayacağı, zecri tedbirlerin kalkabileceği söyleniyor.

bir anlaşmaya varmalıdırlar. Eger bunlar aralarında harb edecek olurlarsa bütün Avrupada medeniyetin yıkılmasıyla neticelenecektir.

İtalya sulh istemektedir ve dış siyaseti barışçıl gayeler takip etmekte devam eyliyecektir.

B. Hul'un teşekkürü

Vaşington, 6 (A.A.) — Dış bakanı Hul, Adisababa'daki amerikan elçiliğinin boşaltılması hususundaki yardımlarından dolayı ingiliz dış bakanlığına ve bu bakanlık vasıtasıyla de Adisababa ingiliz elçisine hararetle teşekkürlerinin bildirilmesine Londra elçisini memur etmiştir.

Amerika, italyan istilasını tanımayacak

Vaşington, 6 (A.A.) — Bir çok salâhiyetli amerikan ilergelenlerinin kanaatine göre, Amerika hükümeti Manchuko hâdisesinde olduğu gibi Habeşistanın İtalya tarafından zabtına da tanımamak prensipini takip edecektir.

Dış bakanlıkta bildirildiğine göre bir (Sonu 5. inci sayfada)

DOST ROMANYA

Boğazlar hakkındaki notamız üzerinde en dostça hislerle görüşmeye hazır olduğunu bildirdi.

Boğazlar notamız için dost memleketin müsbet cevabını bildiren B. Titulesko

Türkiyenin 11 nisan 1936 tarihli Boğazlar notası üzerine Romanyanın Türkiye'ye vereceği cevap ve bu cevaba da Türkiyenin mukabil cevabı metinleri iki devletçe tespit ve verilmiştir:

Romanya Dış Bakanı B. Tituleskonun Bükreşteki Türkiye işgüderine

Notamıza verilen cevabla bizim cevabımızın metinleri

29 nisan 1936 tarihinde verdiği cevap şudur:

Romanya hükümeti kraliyesi 11 nisan 1936 tarihli notamızın alındığını teyid ile kesbi şeref eyler.

Türkiye, muahedelerin Romanya hakkındaki araziye müteallik ahkâmını asla mevzuu münakaşa yapmamış olduğundan ve asla yapmayacağından,

Türkiye ile Romanya arasında, tecavüzü daimi surette mendenen ve aynı zamanda, iki memleket arasındaki beynelmil münasebatın esasında bulunan kaidelerle buna sarıh bir tefsir veren 3 ve 4 temmuz 1933 tarihli Londra muahedeleri mevcut olduğundan,

Türkiye ile Romanya arasında hiç bir şüphe kondurulmasına imkân olmayan bir itimad duygusu ve sulhun idamesi yolunda, 9 şubat 1934 de imzalanan Balkan paktının yarattığı bir faol dostluk bulunduğundan:

Romanya hükümeti kraliyesi, bilhassa türk - romen münasebatının vafı mümeyyizi olan hususî ahval ve şeraiti nazarı itibara alarak ve Balkan emniyetinin icabatını takdir ederek 11 nisan 1936 tarihli notamızda mevzuubah olan müzaherelere en dostane bir fikirle girişmeyi kabul ettiğini beyan ile kesbişeref eyler.

Bükreşteki işgüderimizin Romanya Dış Bakanı Tituleskoya 5 mayıs (Sonu 6. inci sayfada)

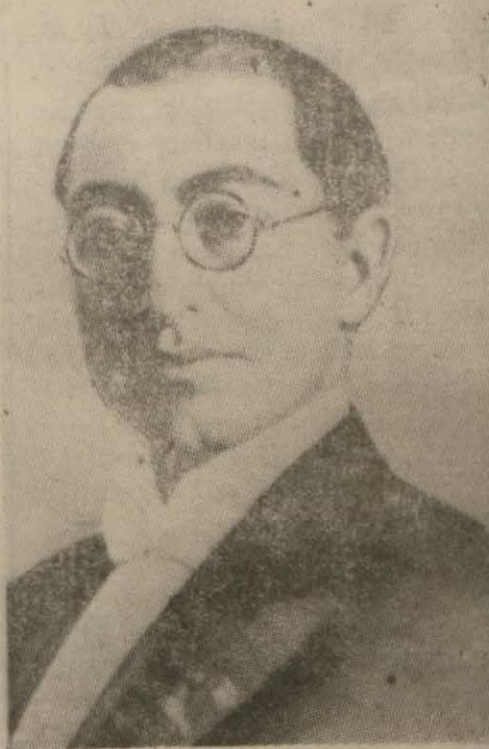
BELGRAD TOPLANTISI KAPANIRKEN

Dış Bakanımız T. R. Aras diyor ki:

« Çalışmamıza gayet sempatik bir hava içinde devam ediyoruz. »

Belgrad, 6 (A.A.) — Balkan antantı daimi konseyinin şimdiki reisi Türkiye dış bakanı Dr. Tefvik Rüş-

Yunan gazeteleri Ne diyor?

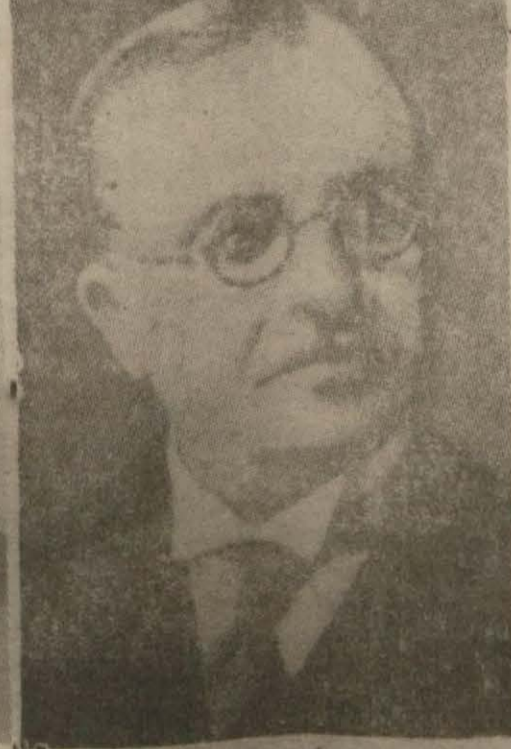

Dün yugoslav basın delegelerine, konsey görüşmelerini anlatan Dr. Aras

tü Aars konseyin dördüncü toplantısından sonra basın delegelerine şunları söylemiştir:

— Çalışmamıza gayet sempatik bir hava içinde devam ediyoruz. Ruznameyi hemen hemen bitirdik. Pek az bir şey kalmıştır, öyle ki yarın öğleden evvel yapılacak tek bir toplantı bize işlerimizi bitirmek imkânını verecektir. Mutad tebliği de işte bu son toplantıda yapacağız.

Daha şimdiden size şunu diyebilirim ki, Balkan antantı konseyinin

Dün kendisine Yugoslavyanın büyük nişanı verilen B. Metaksas

toplantısına ilk defa olarak girmekte olan yunan başbakanının huzurundan çok memnun olduk. Memleketinin Balkan birliğindeki görüşüne dair bize verdiği tavizler bütün arkadaşlarımız tarafından hep birlikte memnuniyetle karşılanmıştır.

YUNAN GAZETELERİNİN DOSTÇA YAZILARI

Atina, 6 (A.A.) — Yunan gazetelerinin hususi muhabirleri, başbakan (Sonu 6. inci sayfada)

"Ulus,, un Dil Yazıları

Ermek - İrmek

Sözleriyle üreme ve benzerlerinin «Güneş - Dil» teorisine göre analizi

VIII.

BOLMAK

En eski Türk metinlerinde (olmak) manasına ve yerine (bolmak) kullanıldığını görmüştük. Ana kök manasını kendi üzerine

KAMUTAYDA

EMLAK BANKASINA BİR MİLYON 148.000; ÇUBUK BARAJI İÇİN 705.000 VE BAZI ŞİRKETLERDEKİ HAZNE HİSSESİNİN ARTIRILMASI İÇİN 358 BİN LİRALIK TAHSİSAT VERİLDİ.

Kamutay dün B. Refet Canitez'in reisliğinde toplanmış ve 1935 yılı dünyu umumiye bütçesine 2 211 100 liralık fevkalâde tahsisat koyan bir kanun projesini kabul etmiştir.

Bu paradan 1.148.000 lirası 2107 sayılı kanun mucibince vekâlet binaları yapısı için temin edilmiş olan kredi karşılığı; 705.000 lirası Ankara şehri su tesisatı ve Çubuk barajının bitirilmesi için kredi karşılığı, 358.100 lirası da bazı şirketlerdeki hazne hiselerini artırmak için verilmiştir.

(Sonu 6. inci sayfada)

olarak temsil eden bu (b) elemaniyle de dillerde mücerret bir oluş anlamına gelen sözler vardır.

Bunları iki kısımda mutalea edebiliriz:

I. Doğrudan doğruya (b) konsoniyle kurulanlar: Sanskritçede (bher), Farsçada (buden), İngilizcede (to be) sözleri gibi.

II. (B) konsonunun fonetik değişimleriyle kurulanlar: Grekçe (fio), Lâtince (fuo) ve (fui), Rumence (fi) gibi. Fransızca (être) fiilinin mahdut mazi ve subjonctif imparfait sıygalarda görülen "je fus... ilh." ve "que je fusse... ilh." şekilleri de bu takımdandır.

(B) konsonunun (v, m, p, f) konsonlarına değiştiği malûmdur.

(Bolmak) ile bu saydığımız sözler, ana kökte ve onu temsil eden prensipal elemanda müşterek olmakla beraber, ondan sonraki eklerde bazı farklar göstermektedirler. Bunları birer birer gözden geçirelim:

BHER

Sanskritçede "olmak" anlamına gelen bu sözün başındaki (bh), (Sonu 2. inci sayfada)

